

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3674/2025
26.11.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјине и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Сања Џингалашевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, чији је заступник Државни правобранилац, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 890/23 од 09.05.2024. године, у седници одржаној 26.11.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 890/23 од 09.05.2024. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 890/23 од 09.05.2024. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 114/20 од 28.06.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 114/20 од 28.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име дуга и накнаде штете због неисплаћеног износа 4.800 евра утврђене социјалним програмом као делом програм реструктурирања, по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30.05.2009. године, као доспелости потраживања умањен за исплаћени износ од 207.115,56 динара дана 15.01.2001. године и 26.802,86 динара дана 15.01.2021. године са законском затезном каматом почев од дана доспелости потраживања па до исплате – законску затезну камату на износ од 435.691,30 динара почев од 30.05.2009. године до 20.04.2019. године, као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст бр.72/2015 од 19.04.2019. године по коме је извршена исплата од 207.115,56 динара – законску затезну камату на износ у висини од 228.575,74 динара почев од 30.05.2009. године до 20.04.2019. године, као наредног дана доношења решења Привредног суда у Београду Ст бр.72/2015 од 14.01.2019. године, по коме је извршена исплата у висини од 26.802,86 динара, као и износ од 201.772,88 динара са законском затезном каматом од 15.01.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка од 199.500,00 динара са законском затезном каматом од дана када

су се стекли услови за извршност пресуде па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужене Републике Србије за накнаду трошкова поступка и обавезан тужиоца да туженој по том основу исплати износ од 57.000,00 динара у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка од досуђеног до траженог износа и то износ од 4.500,00 динара, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 890/23 од 09.05.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 114/20 од 28.06.2022. године, у ставу првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, побијана ревизија тужиоца у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе у погледу одлучивања о тужбеним захтевима из истог или сличног чињенично правног односа, а у вези неисплаћеног износа по социјалном програму, због чег аје одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је поднео тужбу против тужених Компаније „Интернационал ЦГ“ Београд и „Генерал експорт ДП“ Београд и Републике Србије, ради исплате. У току поступку отворен је стечајни поступак на првотуженим и друготуженим. Првостепени суд је раздвојио поступак односно те тужене и настиво поступак према туженој Републици Србији. Тужилац је био у радном односу код Компаније „Интернационал ЦГ“ и Компаније „Генерал експорт ДП“. По јавном позиву евидентиран је као радник за остваривање новчане накнаде у износу од 200 евра по години стажа. Након пријаве тужилац се нашао у прегледу евидираних радника по основу исплате наведене накнаде а социјалним програмом који је саставни део програма реструктурирања Компаније „Интернационал ЦГ“ предвиђена је исплата новчане накнаде у висини од 200 евра за сваку годину радног стажа који је запослени остварио у Компанији „ДП Интернационал ЦГ“ укључујући зависна друштва која су основана од стране Компаније „Интернационал ЦГ“ и ДП „Генерал експорт“ закључно са 31.12.2007. године а највише до укупног износа од 20.660,00 евра. Тужиоцу је требало да се исплати 4.800,00 евра. У поступку о стечају тужилац је наплатио део

потраживања од 207.115,56 динара дана 15.10.2021. године, као и износ од 26.802,86 динара на дан 15.10.2021. године. Остатак износа му није исплаћен а требало је да се изврши исплата од продаје имовине имовинске целине блока 20 – Копаоник“. У складу са важећим програмом реструктурирања Агенција за приватизацију Републике Србије обавестила је Министарство економије и регионалног развоја да је за обе имовинске целине наступио дан испуњења да би Министарство економије регионалног развоја требало да се обрати Министарству финансија ради добијања сагласности за исплату ове накнаде запосленом и бившим запосленим у овим компанијама. Министарство за финансије је дописом од 03.07.2009. године дало мишљење да је могуће прихватити накнаде из средстава буџета само под условом да се реализација врши у оквиру средства предвиђених законом о буџету Републике Србије за 2009. годину, без ангажовања додатних средстава из буџета Републике Србије. До исплата наведеног износа није дошло због чега је потраживање тужиоца остало неизмирено.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбен захтев тужиоца у односу на тужену Републику Србију сматрајући да иста није пасивно легитимисана, јер није у материјално-правно односу са тужиоцем обзиром на то да тужилац није био у радном односу код тужене, већ код Компаније „Интернационал ЦГ“ ДП Београд и Компаније „Генерал експорт ДП“ Београд у реструктурирању а који су донели социјални програм који се односи на исплату тражене новчане накнаде чију исплату тужена Република Србија није преузела ни једним актом. Тужилац није доказао да је штета коју трпи у узрочно последичној вези са радњом или пропуштањем органа тужене Републике Србије и да се туженој не може приписати одговорност у смислу члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима. Поступак приватизације спроводила је Агенција за приватизацију а касније Агенција за вођење спорова у поступку приватизације. Исти су били самостална правна лица са сопственим правима и обавезама и одговорностима а њихови пропусти се не могу приписати у кривицу туженој Републици Србији.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиоца указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право одлучујући о његовом захтеву у односу на тужену Републику Србију.

Поступањем Агенције за приватизацију онемогућено је намирење потраживања тужиоца установљеним ставом 3. основа социјалног програма у складу са програмом реструктурирања Компаније „Интернационал ЦГ“ ДП Београд. Социјални програм је саставни део усвојеног програма реструктурирања. Тим актом су конституисана права запослених и бивших запослених на новчану накнаду у висини од 200 евра за сваку годину радног стажа оствареним у Компанијама „Генерал експорт ДП“ Београд и „Интернационал ЦГ“ ДП Београд, као и у другим зависним привредним друштвима. Та потраживања су доспела. Вршена је продаја имовине целине блока XX Копаоник и по том основу добијена су средства уплаћена на рачун Агенције. Међутим, непоступањем Агенције онемогућено је намирење спорног потраживања тужиоца у одређеном износу. Тужилац је остао ускраћен за остваривању свог права због непоступања Агенције за приватизацију по усвојеном плану реструктурирања. Тужена Агенција је благовремено обавестила надлежно Министарство да су се стекли услови за исплату потраживања тужиоца и затражила сагласност за ту трансакцију – да се

реализује, али тражену сагласност није добила. Министарство за финансије није дало сагласност за реализацију исплате тих средстава.

Агенција и Министарство за финансије су органи Републике Србије. Због незаконитог поступања Министарства за финансије и привреду одговорна је и Република Србија и то солидарно. Због тога су се стекли услови прописани чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима за разматрање да ли је тужена Република Србија одговорна за насталу штету због ненамирења потраживања тужиоца.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног суда, правилно утврдити у којем износу је тужилац намирен о свом потраживању по овом основу, који износ му још није исплаћен и по правилном утврђењу тих чињеница донеће закониту одлуку.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић